

V Bruseli 23. 9. 2022
COM(2022) 481 final

**SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNE MU VÝBORU**

**O UPLATŇOVANÍ SMERNICE O TRANSPARENTNOSTI JEDNOTNÉHO TRHU
V ROKOCH 2016 AŽ 2020**

{SWD(2022) 297 final}

Obsah

ÚVOD	3
1. Vývoj v rokoch 2016 – 2020	4
1.1. Zlepšenia v postupe oznamovania	4
1.2. Využitie postupu oznamovania v súvislosti s lepšou právnou reguláciou a vzájomným uznávaním	5
2. Uplatňovanie postupu oznamovania	5
2.1 Účinnosť: všeobecný prehľad	5
2.2 Využívanie postupu pre naliehavé prípady	12
2.3 Oznámenie tzv. fiškálnych alebo finančných opatrení	13
2.4 Opatrenia nadväzujúce na reakcie Komisie	13
2.5 Opatrenia nadväzujúce na postup oznamovania	13
2.6 Štruktúrované výmeny s členskými štátmi, krajinami EHP-EZVO, so Švajčiarskom a s Tureckom	14
2.7 Transparentnosť	15
3. Záver	16

ZHRNUTIE

Táto správa je vypracovaná a predložená v súlade s článkom 8 smernice (EÚ) 2015/1535¹ (ďalej len „smernica o transparentnosti jednotného trhu“). Analyzujú sa v nej výsledky uplatňovania jedného zo základných prvkov jednotného trhu od roku 2016 do roku 2020, a to postupu oznamovania stanoveného v smernici o transparentnosti jednotného trhu. V správe sa zdôrazňuje významný prínos postupu oznamovania k fungovaniu jednotného trhu a k vykonávaniu usmernení a súboru nástrojov v oblasti lepšej právnej regulácie², ako aj jeho kľúčová úloha počas pandémie ochorenia COVID-19.

Oznamovanie vnútroštátnych technických predpisov Komisii pred ich prijatím je aj naďalej dôležitým nástrojom na riešenie vzniku prekážok obchodu, pričom cieľom je zabrániť ich vzniku. Zároveň je naďalej overeným kanálom na zabezpečenie spolupráce medzi Komisiou a členskými štátmi, ako aj medzi samotnými členskými štátmi. Je to obzvlášť dôležité za kritických a nepredvídaných okolností, ako napríklad počas pandémie COVID-19. Technické predpisy sú zároveň oznamované Komisii a konečné znenia oznámených opatrení sa prekládajú do 23 úradných jazykov EÚ³.

Navyše na účely vykonávania smernice o transparentnosti jednotného trhu je potrebné, aby Komisia v prípade všetkých oznámení, ktoré vyvolávajú obavy v súvislosti s ich zlučiteľnosťou s právom EÚ, uskutočnila nadväzné opatrenia a aby tieto oznámenia monitorovala. V tejto súvislosti venuje Komisia osobitnú pozornosť opatreniam, ktoré majú najväčší vplyv na jednotný trh⁴.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. EÚ L 241, 17.9.2015, s. 1).

² *Akčný plán na zlepšenie regulačného prostredia*, KOM(2002) 278 v konečnom znení. Pozri aj dokumenty *Lepšia právna úprava pre rast a zamestnanosť v Európskej únii*, KOM(2005) 97 v konečnom znení; *Presadzovanie lisabonského programu Spoločenstva: Stratégia pre zjednodušenie regulačného prostredia*, KOM(2005) 535 v konečnom znení; *Strategické hodnotenie programu Lepšia právna regulácia v Európskej únii*, KOM(2006) 689 v konečnom znení; *Druhé strategické hodnotenie programu Lepšia právna regulácia v Európskej únii*, KOM(2008) 32 v konečnom znení; *Tretie strategické hodnotenie programu Lepšia právna regulácia v Európskej únii*, KOM(2009) 15 v konečnom znení; *Inteligentná regulácia v Európskej únii*, KOM(2010) 543 v konečnom znení a *Lepšia právna regulácia: Dosahovanie lepších výsledkov v záujme silnejšej Únie*, COM(2016) 615 final.

³ Írsky preklad nie je k dispozícii.

⁴ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication-enforcement-implementation-single-market-rules_en_0.pdf.

ÚVOD

Jednotný trh ako hnacia sila budovania silnejšieho a spravodlivejšieho hospodárstva EÚ je kľúčovou súčasťou šiestich priorít Komisie na roky 2019 – 2024⁵. Jednotný trh priniesol zlepšenie prosperity a príležitostí pre podniky a verejnosť v Európe. Dobre fungujúci jednotný trh stimuluje hospodársku súťaž a obchod, zlepšuje efektívnosť, zvyšuje kvalitu a pomáha znižovať ceny pre podniky a spotrebiteľov⁶.

V rámci balíka Komisie z marca 2020 týkajúceho sa novej priemyselnej stratégie⁷ sa prijalo oznámenie o prekážkach⁸ a akčný plán presadzovania jednotného trhu⁹ v záujme ďalšieho zlepšenia konkurencieschopnosti a uľahčenia integrácie spoločností všetkých veľkostí do hodnotových reťazcov EÚ aj globálnych hodnotových reťazcov. Opatrenie 10 akčného plánu Komisie na presadzovanie jednotného trhu sa vzťahuje na smernicu o transparentnosti jednotného trhu. V tejto súvislosti sa uvádza, že „budúce vykonávanie smernice o transparentnosti jednotného trhu sa bude v súlade so strategickejším prístupom k opatreniam Komisie v oblasti presadzovania rozvíjať podľa štyroch hlavných zásad:

- i) Členské štáty oznamujú Komisii všetky návrhy technických predpisov týkajúcich sa tovaru a služieb informačnej spoločnosti;
- ii) Komisia nadviaže na každé oznámenie a poukáže na obavy z hľadiska ich zlučiteľnosti s právom EÚ;
- iii) pri nastavovaní nadväzných opatrení bude Komisia venovať osobitnú pozornosť opatreniam, ktoré majú najväčší vplyv na jednotný trh;
- iv) Komisia bude monitorovať právne predpisy, ktoré boli predmetom reakcie Komisie podľa [smernice o transparentnosti jednotného trhu] a ktoré môžu v prípade neexistencie primeraných úprav viesť k začatiu konania o nesplnení povinností“.

Komisia sa jasne zameriava na prevenciu a presadzovanie v súvislosti s prípadmi s hospodársky alebo inak najvýznamnejším vplyvom na jednotný trh.

Cieľom smernice o transparentnosti jednotného trhu je zabráňovať vzniku nových prekážok na jednotnom trhu tým, že sa zameria na transparentnosť, dialóg, prevenciu a lepšiu právnu reguláciu. Členské štáty sa na tomto postupe zúčastňujú na rovnakej úrovni ako Komisia. Zainteresované strany majú prístup k pripravovaným vnútroštátnym technickým predpisom aj ku konečným zneniam oznámených opatrení, ktoré sa prekládajú do 23 úradných jazykov EÚ. Hospodárske subjekty preto môžu predvídať vytvorenie prekážok obchodu a predchádzať zbytočnému a nákladnému administratívne zaťaženiu, ktoré ovplyvňuje ich podnikanie.

Postup oznamovania týkajúci sa vnútroštátnych technických predpisov podľa smernice o transparentnosti jednotného trhu umožňuje Komisii a členským štátom ešte pred prijatím preskúmať technické predpisy, ktoré má ktorýkoľvek členský štát v úmysle zaviesť v súvislosti s výrobkami (priemyselnými, poľnohospodárskymi a produktmi rybolovu) a službami informačnej spoločnosti (pozri prílohu 1 k pracovnému dokumentu útvarov Komisie, ktorý je sprievodným dokumentom k tejto správe). Tento postup sa zjednodušeným spôsobom uplatňuje na štáty Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO), ktoré sú

⁵ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/internal-market_sk.

⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/fs_20_427.

⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_20_416.

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=COM%3A2020%3A0093%3AFIN>.

⁹ Pozri poznámku pod čiarou č. 4.

zmluvnými stranami Dohody o Európskom hospodárskom priestore (EHP), na Švajčiarsko a Turecko (pozri prílohu 4).

Smernica o transparentnosti jednotného trhu zohráva kľúčovú úlohu aj pri stretnutiach s členskými štátmi a zainteresovanými stranami v rámci dialógu o tzv. vedomostiach krajiny¹⁰. Takéto stretnutia sú súčasťou úsilia v rámci stratégie jednotného trhu na zabezpečenie kultúry dodržiavania právnych predpisov a ich inteligentného presadzovania¹¹. Komisia v týchto stretnutiach vidí príležitosť na dialóg s cieľom zlepšiť vykonávanie smernice o transparentnosti jednotného trhu. V tejto súvislosti dialóg v rámci smernice, spolu s inými ukazovateľmi, umožňuje Komisii, aby lepšie identifikovala problematické sektory a štrukturálne problémy v členských štátoch.

Táto správa, ktorá je vypracovaná a predložená v súlade so smernicou o transparentnosti jednotného trhu, poskytuje stručný prehľad o jej uplatňovaní v rokoch 2016 – 2020 z kvalitatívneho aj kvantitatívneho hľadiska.

Postup oznamovania podľa smernice o transparentnosti jednotného trhu zohrával v roku 2020 kľúčovú úlohu pri riadení pandémie ochorenia COVID-19 a prispelo sa ním ku koordinovanému postupu pri riešení tejto zdravotnej krízy v celej EÚ. Šírenie vírusu spôsobilo narušenie globálnych dodávateľských reťazcov. Počas pandémie bola ohrozená integrita jednotného trhu a všeobecnejšie zachovanie výrobných a distribučných hodnotových reťazcov zaisťujúcich potrebné zásobovanie pre naše systémy zdravotníctva. Smernica poskytla rámec, ktorý členským štátom umožnil konať koordinovaným spôsobom.

1. VÝVOJ V ROKOCH 2016 – 2020

Vzhľadom na 3 553 oznámení doručených počas piatich rokov (2016 – 2020, pozri prílohu 3.1) sa v rámci dialógu, ktorý prebehol v súvislosti so smernicou o transparentnosti jednotného trhu, preukázala dobrá úroveň účasti členských štátov, ktoré vydali 243 podrobných stanovísk a 475 pripomienok (pozri prílohu 3.6). S tým boli spojené časté reakcie Komisie k oznámeným technickým predpisom, najmä 212 podrobných stanovísk a 816 pripomienok vydaných Komisiou (pozri prílohu 3.4). Najvyšší počet reakcií Komisie a členských štátov EÚ sa týkal poľnohospodárstva, rybolovu, potravinárstva a stavebných výrobkov.

Zavádzanie nových IT nástrojov počas referenčného obdobia, ako sa uvádza v nasledujúcich odsekoch, uľahčilo účasť hospodárskych subjektov na postupe podľa smernice o transparentnosti jednotného trhu.

V judikatúre Súdneho dvora Európskej únie sa objasnili niektoré nejasnosti týkajúce sa výkladu smernice o transparentnosti jednotného trhu. Medzi ne patrilo vymedzenie technických predpisov, klasifikácia nových sprostredkovateľských služieb v rozvíjajúcich sa odvetviach v súvislosti s modelmi kolaboratívneho hospodárstva, právo na prístup k dokumentom v súvislosti s postupom podľa smernice o transparentnosti jednotného trhu a sankcie za neoznámenie¹².

¹⁰ Dialóg o tzv. vedomostiach krajiny pozostáva zo štruktúrovaných stretnutí s vnútroštátnymi orgánmi zapojenými do postupu oznamovania v každom členskom štáte EÚ a s vnútroštátnymi zainteresovanými stranami.

¹¹ V stratégii jednotného trhu pozri tento odsek: „zabezpečiť kultúru dodržiavania právnych predpisov a ich inteligentného presadzovania v záujme vytvorenia skutočného jednotného trhu“; http://ec.europa.eu/growth/single-market/strategy_en.

¹² Ďalšie podrobnosti o judikatúre Súdneho dvora Európskej únie týkajúcej sa smernice o transparentnosti jednotného trhu v rokoch 2016 – 2020 pozri v prílohe 2.

1.1. Zlepšenia v postupe oznamovania

Jedným z cieľov smernice o transparentnosti jednotného trhu je vopred informovať hospodárske subjekty (vrátane malých a stredných podnikov) o plánovaných technických predpisoch pred ich prijatím členskými štátmi. Hospodárskym subjektom sa tak umožňuje, aby boli vypočítané ich stanoviská, pričom tak majú dostatok času, aby svoje činnosti prispôbili budúcim technickým predpisom¹³. Vysoký počet príspevkov k oznámeniam zaslaných zainteresovanými stranami ukazuje, že táto kontrolná právomoc sa vo veľkej miere uplatňuje a pomáha Komisii a vnútroštátnym orgánom odhaľovať prekážky obchodu.

Komisia vo svojom neustále sa vyvíjajúcom úsilí smerom k transparentnosti a efektívnosti pracovala v roku 2015 na vývoji novej funkcie webovej lokality informačného systému o technických predpisoch (TRIS)¹⁴. Táto funkcia bola zavedená v roku 2016 a umožňuje každej osobe používať webovú lokalitu TRIS na predkladanie príspevkov k akýmkoľvek oznámeniam v rámci odkladnej lehoty stanovenej v článku 6 smernice o transparentnosti jednotného trhu. Komisia v rokoch 2016 až 2020 dostala prostredníctvom tejto funkcie 1 618 príspevkov (144 v roku 2016, 421 v roku 2017, 175 v roku 2018, 281 v roku 2019 a 597 v roku 2020).

1.2. Využitie postupu oznamovania v súvislosti s lepšou právnou reguláciou a vzájomným uznávaním

Komisia vo svojom oznámení *Lepšia právna regulácia pre rast a zamestnanosť v EÚ*¹⁵ zdôraznila, že preventívny kontrolný mechanizmus zavedený smernicou o transparentnosti jednotného trhu prispieva k zlepšeniu kvality vnútroštátnych predpisov týkajúcich sa výrobkov a služieb informačnej spoločnosti. Cieľom spolupráce medzi Komisiou a členskými štátmi v rámci postupu oznamovania je zabezpečiť pre hospodárske subjekty zrozumiteľnejší regulačný rámec.

Smernica o transparentnosti jednotného trhu takisto prispieva k lepšiemu vzájomnému uznávaniu. Zásada vzájomného uznávania, ktorá vyplýva z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie týkajúcej sa článkov 34 až 36 ZFEÚ, zabezpečuje prístup na trh pre tovar, ktorý nepodlieha alebo len čiastočne podlieha harmonizačným právnym predpisom EÚ. Zaručuje, že akýkoľvek tovar, ktorý sa v súlade s právnymi predpismi uvádza na trh v jednom členskom štáte, sa v zásade môže predávať v inom členskom štáte. Posúdenie vnútroštátnych právnych predpisov pred ich prijatím pomáha minimalizovať riziko, že tieto pravidlá vytvoria neodôvodnené regulačné prekážky obchodu, najmä vzhľadom na zásadu vzájomného uznávania. Je to preto, že Komisia môže: i) opraviť text ustanovení o jednotnom trhu v návrhoch oznámených členskými štátmi v rámci postupu podľa smernice o transparentnosti jednotného trhu; ii) odporúčať, aby členské štáty vložili ustanovenie o jednotnom trhu do oznámených návrhov vnútroštátnych opatrení, ak v oznámených návrhoch chýba.

¹³ Pozri odôvodnenie 7 smernice o transparentnosti jednotného trhu.

¹⁴ <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/sk/>.

¹⁵ Pozri už uvedenú poznámku pod čiarou č. 2.

2. UPLATŇOVANIE POSTUPU OZNAMOVANIA

2.1 Účinnosť: všeobecný prehľad

► Množstvo oznámení a príslušných sektorov

Komisia v rokoch 2016 až 2020 dostala 3 553 oznámení (700 v roku 2016, 676 v roku 2017, 666 v roku 2018, 657 v roku 2019 a 854 v roku 2020)¹⁶.

Významné rozdiely medzi členskými štátmi sa zaznamenali v počte oznámení, pričom niektoré členské štáty zaslali v priemere viac ako 50 oznámení ročne, kým iné zaslali menej než desať oznámení ročne (pozri prílohu 3.2). Hoci tento rozdiel možno čiastočne vysvetliť odkazom na spôsob, akým sú štruktúrované organizácie štátu v rôznych krajinách (napríklad prítomnosťou regionálnych/miestnych orgánov s regulačnými právomocami), nedostatočnou informovanosťou alebo vyššou/nížšou úrovňou regulačnej činnosti, táto značná nezrovnalosť vyvolávala pochybnosti o úplnom dodržiavaní oznamovacích povinností. Analýzou sa preukázalo, že v rokoch 2017, 2018 a 2019 takmer žiadne členské štáty neoznámili návrhy technických predpisov, a to ani opätovne. Prevažná väčšina členských štátov mala však relatívne nízky počet neoznámených návrhov, ktorý predstavoval desať alebo menej návrhov ročne.

Z prílohy 3.2 (tabuľka 1) vyplýva súvislosť medzi veľkosťou členských štátov a počtom oznámení, pričom najväčšie členské štáty oznamujú vo všeobecnosti viac ako stredne veľké a malé štáty. To možno čiastočne vysvetliť vyšším počtom regionálnych a miestnych orgánov, ktoré majú povinnosť oznámiť svoje návrhy technických predpisov. Nie vždy je to však tak: napríklad v niektorých prípadoch stredne veľké členské štáty zaslali viac oznámení ako niektoré väčšie členské štáty, pričom väčšie členské štáty s centralizovanou štruktúrou zaslali viac oznámení ako členské štáty s decentralizovanou štruktúrou.

Rovnako ako v predchádzajúcom sledovanom období sa najvyšší počet oznámení počas rokov 2016 – 2020 týkal stavebného sektora, po ktorom nasledovali oznámenia v oblasti poľnohospodárskych výrobkov, produktov rybolovu a akvakultúry a iných potravín.

Mnohé oznámenia prišli aj z oblasti **služieb informačnej spoločnosti**, zo **sektora životného prostredia a sektora chemických látok** (týkajúce sa najmä obalov a odpadu z obalov, plastových výrobkov, hnojív, prípravkov na ochranu rastlín s obsahom glyfozátu alebo neonicotínoidov, emisných noriem, kozmetických výrobkov obsahujúcich mikroplasty) a **dopravy** (napr. týkajúce sa elektrických vozidiel, špeciálneho vybavenia pre osobné vozidlá a taxíky, snežných skútrov, elektrických skútrov, lodí a rekreačných plavidiel a dronov) (pozri prílohu 3.3).

► Otázky, ktoré Komisia riešila vo svojich reakciách

V **neharmonizovaných oblastiach**, t. j. v oblastiach, ktoré v prípade absencie sekundárnych právnych predpisov podliehajú dodržiavaniu článkov 34 až 36 (voľný pohyb tovaru) a článkov 49 a 56 (právo usadiť sa a sloboda poskytovať služby spojené s informačnou spoločnosťou) ZFEÚ, mali reakcie Komisie upozorniť členské štáty na možné neodôvodnené prekážky obchodu po posúdení nevyhnutnosti a primeranosti opatrenia v súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie.

¹⁶ Pozri prílohu 3.1. Tieto údaje neobsahujú oznámenia z krajín EZVO, ktoré sú signatármi Dohody o EHP (Nórsko, Lichtenštajnsko a Island), ani oznámenia Turecka či Švajčiarska. V sledovanom období dostala Komisia 232 oznámení doručených týmito krajinami (124 oznámení z krajín EZVO/EHP, 74 z Turecka a 34 zo Švajčiarska). Viac informácií o týchto oznámeniach pozri v prílohe 4.

Keď vnútroštátne opatrenia čiastočne alebo úplne patrili do **harmonizovaných oblastí**, cieľom týchto reakcií bolo zabezpečiť zlučiteľnosť vnútroštátnych opatrení so sekundárnymi právnymi predpismi EÚ.

- V rokoch 2016 – 2020 oznámili členské štáty 765 návrhov technických predpisov v oblasti **stavebníctva** (131 v roku 2016, 181 v roku 2017, 139 v roku 2018, 158 v roku 2019 a 156 v roku 2020¹⁷). Tieto návrhy sa týkali všetkých druhov stavebných výrobkov vrátane mostných a betónových cestných konštrukcií, krytín pre šikmé strechy budov, protipožiarneho a záchranného vybavenia, tepelnej izolácie, syntetických výplňových materiálov, betónových konštrukcií, elektrických zariadení na betónových konštrukciách a v nich a kovových materiálov, ktoré prichádzajú do styku s pitnou vodou.

Komisia preskúmala predovšetkým návrhy technických predpisov, v ktorých sa stanovujú dodatočné technické požiadavky alebo skúšky pre stavebné výrobky, ktoré bránia voľnému pohybu výrobkov s označením CE. Oznámené návrhy boli preskúmané najmä podľa nariadenia (EÚ) č. 305/2011, ktorým sa ustanovujú harmonizované podmienky uvádzania stavebných výrobkov na trh¹⁸.

Komisia preskúmala návrh právneho predpisu o zákaze montáže pecí na fosílné ropné palivo a pecí na zemný plyn v nových budovách s výnimkou naftových a plynových pecí, ktoré využívajú výlučne energiu z obnoviteľných zdrojov. Oznámený návrh sa preskúmal podľa smernice 2009/142/ES o plynových spotrebičoch¹⁹ a smernice 92/42/EHS o požiadavkách na účinnosť nových teplovodných kotlov na kvapalné alebo plynné palivá²⁰.

Technické predpisy týkajúce sa energetickej efektívnosti budov boli posúdené podľa smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti²¹, smernice 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov²² a smernice 2009/125/ES o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn energeticky významných výrobkov²³.

Komisia posúdila aj návrh právneho predpisu o požiadavkách na diaľničné komunikačné zariadenia. Oznámený návrh sa preskúmal podľa smerníc 1999/5/ES²⁴, 2006/95/ES²⁵ a 2004/108/ES²⁶.

¹⁷ Pozri prílohu 3.3.

¹⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 305/2011 z 9. marca 2011, ktorým sa ustanovujú harmonizované podmienky uvádzania stavebných výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje smernica Rady 89/106/EHS (Ú. v. EÚ L 88, 4.4.2011, s. 5).

¹⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/142/ES z 30. novembra 2009 týkajúca sa spotrebičov spaľujúcich plynné palivá (Ú. v. EÚ L 330, 16.12.2009, s. 10).

²⁰ Smernica Rady 92/42/EHS z 21. mája 1992 o požiadavkách na účinnosť nových teplovodných kotlov na kvapalné alebo plynné palivá (Ú. v. ES L 167, 22.6.1992, s. 17).

²¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

²² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov (Ú. v. EÚ L 153, 18.6.2010, s. 13).

²³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES z 21. októbra 2009 o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn energeticky významných výrobkov (Ú. v. EÚ L 285, 31.10.2009, s. 10).

²⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/5/ES z 9. marca 1999 o rádiovom zariadení a koncových telekomunikačných zariadeniach a o vzájomnom uznávaní ich zhody (Ú. v. ES L 91, 7.4.1999, s. 10).

²⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/95/ES z 12. decembra 2006 o harmonizácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa elektrického zariadenia určeného na používanie v rámci určitých limitov napätia (Ú. v. EÚ L 374, 27.12.2006, s. 10).

- V rokoch 2016 až 2020 oznámili členské štáty 693 návrhov technických predpisov (145 v roku 2016, 106 v roku 2017, 146 v roku 2018, 161 v roku 2019 a 135 v roku 2020²⁷) v oblasti **poľnohospodárskych výrobkov, produktov rybolovu a akvakultúry a iných potravín**. Oblasti, ktorých sa tieto návrhy týkali, zahŕňali napríklad materiály prichádzajúce do styku s potravinami, energetické nápoje, transmastné kyseliny v potravinových výrobkoch, vína a liehoviny, označenia kvality potravín, dobré životné podmienky zvierat a uvádzanie kožušinových výrobkov na trh.

Niektoré členské štáty oznámili návrhy predpisov, ktorými sa stanovujú označenia spájajúce kvalitu výrobku s jeho pôvodom. Tieto oznámenia sa preskúmali v súlade s ustanoveniami ZFEÚ, ktoré sa týkajú voľného pohybu tovaru, a nariadením (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny²⁸.

Počas príslušného obdobia Komisia preskúmala oznámenia týkajúce sa hygieny potravín a vydala podrobné stanoviská a pripomienky týkajúce sa ich súladu s nariadením (ES) č. 852/2004 o hygiene potravín²⁹, nariadením (ES) č. 853/2004, ktorým sa ustanovujú osobitné hygienické predpisy pre potraviny živočíšneho pôvodu,³⁰ a nariadením (ES) č. 854/2004, ktorým sa ustanovujú osobitné predpisy na organizáciu úradných kontrol produktov živočíšneho pôvodu určených na ľudskú spotrebu³¹.

Ďalšie oznámenia sa týkali označovania potravín. Komisia posúdila ich zlučiteľnosť s nariadením (EÚ) č. 1169/2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom³², najmä s ustanoveniami týkajúcimi sa vyhlásení o výživovej hodnote

²⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/108/ES z 15. decembra 2004 o aproximácii právnych predpisov členských štátov vzťahujúcich sa na elektromagnetickú kompatibilitu (Ú. v. EÚ L 390, 31.12.2004, s. 24).

²⁷ Pozri prílohu 3.3.

²⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny (Ú. v. EÚ L 343, 14.12.2012, s. 1).

²⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. apríla 2004 o hygiene potravín (Ú. v. EÚ L 139, 30.4.2004, s. 1).

³⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú osobitné hygienické predpisy pre potraviny živočíšneho pôvodu (Ú. v. EÚ L 139, 30.4.2004, s. 55).

³¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú osobitné predpisy na organizáciu úradných kontrol produktov živočíšneho pôvodu určených na ľudskú spotrebu (Ú. v. EÚ L 139, 30.4.2004, s. 206). Nariadenie (ES) č. 854/2004 bolo zrušené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EÚ) č. 1151/2012, (EÚ) č. 652/2014, (EÚ) 2016/429 a (EÚ) 2016/2031, nariadení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a smerníc Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, smerníc Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutia Rady 92/438/EHS (nariadenie o úradných kontrolách) (Ú. v. EÚ L 95, 7.4.2017, s. 1).

³² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004 (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 18).

alebo inými ustanoveniami osobitnými pre daný sektor, ktoré sa týkali informácií pre spotrebiteľa³³.

- **V sektore služieb informačnej spoločnosti** oznámili členské štáty 255 opatrení (58 v roku 2016, 43 v roku 2017, 34 v roku 2018, 57 v roku 2019 a 63 v roku 2020³⁴), pričom väčšina oznámení sa týkala návrhov právnych predpisov, ktoré majú vplyv na elektronický obchod, prevádzkovateľov sociálnych médií a online platforiem, neutrality siete a plurality médií, falošných správ a nenávistných prejavov na internete, ako aj iných pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti patriacich do rozsahu pôsobnosti smernice 2000/31/ES (smernica o elektronickom obchode)³⁵ a pravidiel týkajúcich sa audiovizuálnych mediálnych služieb patriacich do rozsahu pôsobnosti smernice (EÚ) 2018/1808 (revidovaná smernica o audiovizuálnych mediálnych službách)³⁶.

Ďalšie reakcie Komisie boli vydané v súvislosti s oznámenými návrhmi opatrení, pokiaľ ide o pravidlá vzťahujúce sa na služby informačnej spoločnosti so zameraním na elektronickú identifikáciu a dôveryhodné služby patriace do rozsahu pôsobnosti nariadenia (EÚ) č. 910/2014 (nariadenie eIDAS)³⁷ a na voľný tok iných ako osobných údajov, ako sa upravuje v nariadení (EÚ) 2018/1807³⁸. Boli zaslané aj oznámenia týkajúce sa ochrany digitálnych údajov, kybernetickej bezpečnosti, uchovávanía údajov, elektronickej fakturácie, autorského práva, telekomunikácií a elektronickej komunikačnej siete (vrátane 5 G), bezpečnejšieho internetu pre deti, elektronických kníh, online hazardných hier a vo viacerých prípadoch oznámenia spojené priamo alebo nepriamo s voľným pohybom služieb a slobodou usadiť sa (články 49 a 56 ZFEÚ, ako aj smernica o službách³⁹), s právami spotrebiteľa podľa smernice 2011/83/EÚ⁴⁰, s ochranou osobných údajov podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov (EÚ) 2016/679⁴¹ a so slobodou prejavu a slobodou podnikania, ako sú zakotvené v Charte základných práv Európskej únie.

³³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1379/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej organizácii trhov s produktmi rybolovu a akvakultúry, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1184/2006 a (ES) č. 1224/2009 a zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 104/2000 (Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 1).

³⁴ Pozri prílohu 3.3.

³⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (smernica o elektronickom obchode) (Ú. v. ES L 178, 17.7.2000, s. 1).

³⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1808 zo 14. novembra 2018, ktorou sa mení smernica 2010/13/EÚ o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) s ohľadom na meniace sa podmienky na trhu (Ú. v. EÚ L 303, 28.11.2018, s. 69).

³⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zrušení smernice 1999/93/ES (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 73).

³⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1807 zo 14. novembra 2018 o rámci pre voľný tok iných ako osobných údajov v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 303, 28.11.2018, s. 59).

³⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 376, 27.12.2006, s. 36).

⁴⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 64).

⁴¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

- V sektore **chemických látok** dostala Komisia 167 oznámení (32 v roku 2016, 32 v roku 2017, 28 v roku 2018, 27 v roku 2019 a 48 v roku 2020⁴²) v oblastiach, ako sú biocídne výrobky, prípravky na ochranu rastlín a výrobky patriace do rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, schvaľovaní a obmedzovaní chemikálií (REACH)⁴³, ktoré sa preskúmali najmä podľa nariadenia o biocídnych výrobkoch⁴⁴, nariadenia (ES) č. 1107/2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh⁴⁵ a podľa nariadenia REACH.
- V sektore **životného prostredia** preskúmala Komisia 206 návrhov opatrení (55 v roku 2016, 39 v roku 2017, 28 v roku 2018, 33 v roku 2019 a 51 v roku 2020)⁴⁶. Niektoré oznámené návrhy sa týkali odpadu z obalov a jednorazových plastových výrobkov a nastolili problémy zlučiteľnosti so smernicou 94/62/ES o obaloch a odpadoch z obalov⁴⁷ (napríklad v súvislosti s požiadavkami na zákaz ľahkých plastových tašiek) a so smernicou (EÚ) 2019/904 o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie⁴⁸ (napríklad v súvislosti s vymedzením pojmu „plast“).

Vďaka postupu oznamovania mohla Komisia zasiahnuť aj v sektoroch, v ktorých sa plánovala alebo prebiehala harmonizácia na úrovni EÚ, čím sa členským štátom zabránilo, aby zaviedli rôznorodé vnútroštátne opatrenia. Komisia na základe článku 6 ods. 3 a 4 smernice o transparentnosti jednotného trhu požiadala oznamujúce členské štáty, aby odložili prijatie oznámených návrhov technických predpisov o 12 mesiacov od dátumu ich oznámenia v oblastiach, ktoré sa týkajú ekologickej poľnohospodárskej rastlinnej výroby, živočíšnej výroby, akvakultúrnej produkcie a výroby potravín (oznámenie 2018/190/BG), ekologickej poľnohospodárskej výroby králičieho mäsa (oznámenie 2018/219/E), ekologického chovu brojlerových prepelíc (oznámenie 2018/666/F) a jednorazových plastových výrobkov (oznámenia 2018/665/B a 2019/9/UK).

► **Pozitívne príklady, ktoré poukazujú na vplyv smernice o transparentnosti jednotného trhu**

V sledovanom období sa v mnohých prípadoch preukázala účinnosť smernice o transparentnosti jednotného trhu, keďže vnútroštátne orgány prepracovali oznámené návrhy podľa odporúčaní Komisie alebo ich stiahli. Príkladom je oznámenie týkajúce sa návrhu dekrétu ukladajúceho vodičom automobilov, ktorí majú pobyt v Taliansku a prepravujú deti vo veku do 4 rokov, povinnosť používať osobitné výstražné zariadenia na pripomenutie autosedačky, ktoré zamedzujú zabudnutiu maloletých vo vozidle. Komisia vo svojom podrobnom stanovisku poukázala na to, že viaceré požiadavky oznámeného návrhu boli v rozpore s pravidlami EÚ v oblasti harmonizácie a s voľným pohybom tovaru (články 34 až

⁴² Pozri prílohu 3.3.

⁴³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1).

⁴⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 528/2012 z 22. mája 2012 o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní (Ú. v. EÚ L 167, 27.6.2012, s. 1).

⁴⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 1).

⁴⁶ Pozri prílohu 3.3.

⁴⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov (Ú. v. ES L 365, 31.12.1994, s. 10).

⁴⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/904 z 5. júna 2019 o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie (Ú. v. EÚ L 155, 12.6.2019, s. 1).

36 ZFEÚ). Bolo to spôsobené nedostatkom dôkazov o: i) proporcionality požiadavky týkajúcej sa postupu predchádzajúceho schválenia výstražných zariadení na pripomenutie autosedačky vyrobených v iných členských štátoch v súlade s právnymi predpismi; ii) povinnosti vybaviť tieto zariadenia automatickým komunikačným systémom na posielanie správ alebo hovorov prostredníctvom mobilných bezdrôtových komunikačných sietí aspoň na tri rôzne telefónne čísla. Komisia zdôraznila, že postup predchádzajúceho schválenia, ktorý akreditačným orgánom ukladá povinnosť, aby požiadali o uznanie talianske generálne riaditeľstvo pre motorové vozidlá, by mohol byť v rozpore so zásadou voľného poskytovania služieb v rámci Únie (článok 56 ZFEÚ). Talianske orgány prepracovali navrhovaný dekrét podľa pripomienok Komisie a súčasne zabezpečili, aby sa na základe oznámeného návrhu opatrenia mohol dosiahnuť cieľ, ktorým je bezpečnosť detí.

Rovnako dostala Komisia v rokoch 2016, 2017 a 2018 viacero oznámení týkajúcich sa charakteristík a špecifického vybavenia bezpilotných vzdušných prostriedkov (dronov). Komisia vo svojich reakciách pripomenula prebiehajúci proces harmonizácie na úrovni EÚ a vyzvala dotknuté členské štáty, aby spolupracovali na vytvorení regulačného rámca EÚ uplatniteľného na bezpilotné vzdušné prostriedky, ktorým by sa zabezpečila vysoká úroveň bezpečnosti, pokiaľ ide o prevádzkovanie takýchto vzdušných prostriedkov, a umožnilo by sa riadenie súvisiacich rizík týkajúcich sa bezpečnosti, ochrany súkromia a osobných údajov. Dotknuté členské štáty splnili odporúčania Komisie, ako sú vyjadrené v pripomienkach a podrobných stanoviskách, alebo stiahli oznámené návrhy⁴⁹.

Niektoré členské štáty na začiatku pandémie ochorenia COVID-19 v roku 2020 prijali alebo pripravili vnútroštátne opatrenia ovplyvňujúce voľný pohyb osobných ochranných prostriedkov, ako sú ochranné okuliare, ochranné rúška, rukavice, chirurgické kombinézy a plášte, a voľný pohyb liekov. Takéto opatrenia mohli spôsobiť, že by sa takýto základný tovar nedostal k tým, ktorí ho potrebovali najviac, najmä k zdravotníckym pracovníkom, tímom zasahujúcim v teréne a pacientom v postihnutých oblastiach celej Európy. Spôsobili reťazové reakcie, keď členské štáty prijímali opatrenia na zmiernenie vplyvu opatrení prijatých inými členskými štátmi. V krátkom časovom horizonte sa obmedzenia rozšírili na čoraz väčší sortiment výrobkov, od osobných ochranných prostriedkov až po lieky. Takéto opatrenia narušili logistiku a distribučné reťazce a podporili reakcie vedúce k hromadeniu zásob v dodávateľskom reťazci. V konečnom dôsledku sa takýmito opatreniami opätovne zaviedli vnútorné hranice v čase, keď bola solidarita medzi členskými štátmi najpotrebnejšia. Komisia naliehavo vyzvala členské štáty, aby oznámili takéto opatrenia prostredníctvom mechanizmu podľa smernice o transparentnosti jednotného trhu a poskytla usmernenie, ako to urobiť. Opatrenia oznámené Komisii boli posúdené ako záležitosť s vysokou prioritou, pričom Komisia členské štáty podporila pri oprave tých opatrení, ktoré mohli brániť voľnému pohybu základného tovaru na jednotnom trhu⁵⁰. Skúsenosti s pandemiou COVID-19 preukázali relevantnosť postupov smernice o transparentnosti jednotného trhu vrátane postupu pre naliehavé prípady (pozri odsek 2.2) a zároveň poskytli užitočné ponaučenia pre budúce riešenie nepriaznivých účinkov núdzových situácií na jednotný trh. V prípadoch, keď boli opatrenia oznámené po ich prijatí, ako to bolo v prípade približne 150 oznámení súvisiacich s ochorením COVID-19 v roku 2020, mechanizmus oznamovania, ktorý ponúka smernica, znamenal, že výhody vyplývajúce z informácií a partnerského preskúmania sa ešte stále dali využiť počas krízy vďaka komunikačnej platforme TRIS, v rámci ktorej sa členské štáty mohli oboznámiť s opatreniami v súvislosti s ochorením COVID, ktoré prijali iné členské štáty.

⁴⁹ Ďalšie príklady pozri v prílohe 3.9.

⁵⁰ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskej centrálnej banke, Európskej investičnej banke a Euroskupine – *Koordinovaná hospodárska reakcia na vypuknutie nákazy COVID-19*, COM(2020) 112 final.

► **Najčastejšie odstránené prekážky**

Jedným z účelov smernice o transparentnosti jednotného trhu je odhaliť oblasti, v ktorých vznikajú opakujúce sa prekážky voľného pohybu tovaru a slobody poskytovať služby informačnej spoločnosti, a tým odhaľovať potrebu zasiahnuť prostredníctvom harmonizačných opatrení zameraných na zabezpečenie bezproblémového fungovania jednotného trhu⁵¹. Komisia v analyzovanom období zistila v oznámených návrhoch opatrení niekoľko opakujúcich sa prekážok. Patrílo k nim chýbajúce ustanovenie o jednotnom trhu, zavádzajúce a nejasné ustanovenia, ktoré by sa mohli vykladať a uplatňovať ako obmedzenia trhu alebo opakovanie ustanovení právnych predpisov EÚ, problematika povinných noriem a dodatočné skúšobné metódy⁵².

► **Reakcie**

Smernica o transparentnosti jednotného trhu umožňuje formálnu a štruktúrovanú výmenu informácií medzi členskými štátmi a Komisiou, ako aj medzi členskými štátmi navzájom pri hodnotení oznámených návrhov. Veľký počet reakcií zaslaných Komisiou a členskými štátmi na oznámenia, odpovede oznamujúcich členských štátov, ako aj následná výmena správ (pozri prílohy 3.4, 3.5, 3.6 a 3.8) svedčia o intenzite tejto výmeny informácií. Táto výmena informácií umožňuje členským štátom zistiť stupeň zlučiteľnosti oznámených návrhov s právnymi predpismi EÚ. Komisia sa v sledovanom období pravidelne stretávala na expertnej úrovni so zástupcami členských štátov v záujme objasnenia nevyriešených otázok, ak to bolo potrebné, a požiadala členské štáty o doplňujúce informácie s cieľom objasniť rozsah pôsobnosti oznámených technických predpisov.

Komisia v posudzovanom období vydala 212 podrobných stanovísk (60 v roku 2016, 34 v roku 2017, 40 v roku 2018, 38 v roku 2019 a 40 v roku 2020), čo predstavuje 5,9 % celkového počtu návrhov oznámených členskými štátmi v sledovanom období. Pokiaľ ide o členské štáty, tie vydali 243 podrobných stanovísk (78 v roku 2016, 44 v roku 2017, 38 v roku 2018, 30 v roku 2019 a 53 v roku 2020). Z celkového počtu 1 291 pripomienok vydaných počas sledovaného obdobia podala Komisia 816 pripomienok (154 v roku 2016, 189 v roku 2017, 184 v roku 2018, 155 v roku 2019 a 134 v roku 2020) a členské štáty predložili 475 pripomienok (118 v roku 2016, 74 v roku 2017, 77 v roku 2018, 64 v roku 2019 a 142 v roku 2020) (pozri prílohy 3.4 a 3.6). Komisia v piatich prípadoch vyzvala dotknuté členské štáty, aby odložili prijatie oznámených technických predpisov o jeden rok od dátumu ich doručenia, pretože bola oznámená alebo práve prebiehala práca EÚ na harmonizácii v oblasti, na ktorú sa vzťahovali oznámené návrhy (pozri prílohu 3.5).

Ak sa pozrieme na počet reakcií v jednotlivých sektoroch (pripomienky, podrobné stanoviská a rozhodnutia Komisie odložiť prijatie návrhu), ktoré v sledovanom období vydal každý členský štát a Komisia, môžeme získať lepší prehľad o zapojení členských štátov do dialógu vyvolaného oznámeniami a o konkrétnych záujmoch určitých členských štátov, ktorých reakcie sa viac sústreďujú na konkrétne sektory (pozri tabuľku 6 v prílohe 3.6). Medzi najaktívnejšie členské štáty patria Taliansko, Španielsko, Rakúsko a Poľsko. Analýza reakcií podľa jednotlivých členských štátov a podľa jednotlivých sektoroch ukazuje osobitný záujem Rakúska, Španielska a Talianska o sektor poľnohospodárstva, rybolovu a potravinárstva. Väčšina reakcií, ktoré vydala Komisia, sa týkala stavebného a poľnohospodárskeho sektora.

Vďaka prístupu ku všetkým oznámeniam a k správam, ktoré boli vymenené v rámci dialógov, môžu členské štáty použiť smernicu o transparentnosti jednotného trhu a čerpať z myšlienok svojich partnerov. Tieto sa môžu použiť na riešenie spoločných problémov týkajúcich sa

⁵¹ Pozri odôvodnenie 15 smernice o transparentnosti jednotného trhu.

⁵² Ďalšie podrobnosti o najčastejších odstránených prekážkach pozri v prílohe 3.11.

technických predpisov a na pochopenie toho, kedy by návrh technického predpisu mohol byť v rozpore s právom Únie.

2.2 Využívanie postupu pre naliehavé prípady

Členské štáty môžu Komisiu požiadať, aby posúdila ich návrh dovoľávať sa postupu pre naliehavé prípady stanoveného v článku 6 ods. 7 smernice o transparentnosti jednotného trhu, ak sú v záujme reakcie na naliehavú a nepredvídateľnú situáciu povinné prijať technické predpisy okamžite a nemajú čas čakať na trojmesačnú odkladnú lehotu, aby sa vopred poradili s Komisiou a ostatnými členskými štátmi. Ak Komisia po tom, ako preskúma dôvody, ktoré predložil dotknutý členský štát, prijme postup pre naliehavé prípady, trojmesačná odkladná lehota sa neuplatňuje a opatrenie možno prijať okamžite⁵³. Po oznámení Komisii obvykle trvá niekoľko pracovných dní, kým rozhodne, či akceptuje dôvody predložené dotknutým členským štátom a či mu umožní okamžite prijať technické predpisy.

Z celkového počtu 3 553 oznámení predložili členské štáty 346 žiadostí o uplatnenie postupu pre naliehavé prípady v súvislosti s oznámenými návrhmi (51 v roku 2016, 34 v roku 2017, 35 v roku 2018, 39 v roku 2019 a 187 v roku 2020)⁵⁴. Využívanie postupu pre naliehavé prípady bolo zamietnuté v prípadoch, v ktorých odôvodnenie nebolo dostatočne preukázané alebo sa zakladalo výhradne na ekonomických dôvodoch či na oneskoreniach vo vnútroštátnej administratíve, ako aj v prípadoch, v ktorých sa nepreukázali žiadne nepredvídateľné okolnosti. Postup pre naliehavé prípady sa považoval za odôvodnený v 283 prípadoch (41 v roku 2016, 28 v roku 2017, 21 v roku 2018, 29 v roku 2019 a 164 v roku 2020). Tieto prípady sa týkali najmä psychotropných látok, kontroly omamných látok, boja proti terorizmu, strelných zbraní, infekcie včiel, biocídnych výrobkov, zákazu výrobkov, ktoré sú škodlivé pre zdravie, pyrotechnických výrobkov, liekov (kritických liekov/látok potrebných na liečbu pacientov s ochorením COVID-19), osobných ochranných prostriedkov, rúšok, zdravotníckych pomôcok a zdravotníckych pomôcok *in vitro*, dezinfekčných prostriedkov a alkoholu potrebného na ich výrobu (pozri prílohu 3.7).

2.3 Oznámenie tzv. fiškálnych alebo finančných opatrení

Podľa smernice o transparentnosti jednotného trhu musia členské štáty oznámiť tzv. fiškálne a finančné opatrenia, t. j. technické predpisy súvisiace s fiškálnymi alebo finančnými opatreniami, ktoré ovplyvňujú spotrebu výrobkov alebo služieb podporovaním súladu s takýmito technickými predpismi. Osobitosťou takýchto opatrení je, že odkladná lehota sa neuplatňuje (článok 7 ods. 4 smernice o transparentnosti jednotného trhu).

V období 2016 – 2020 oznámili členské štáty 149 návrhov technických predpisov ako tzv. fiškálne a finančné opatrenia (44 v roku 2016, 48 v roku 2017, 26 v roku 2018, 31 v roku 2019 a 45 v roku 2020⁵⁵).

2.4 Opatrenia nadväzujúce na reakcie Komisie

Podľa článku 6 ods. 2 smernice o transparentnosti jednotného trhu musia členské štáty podať správu o krokoch, ktoré navrhujú uskutočniť v nadväznosti na podrobné stanovisko.

V rokoch 2016 až 2020 bol pomer medzi počtom odpovedí členských štátov na podrobné stanoviská Komisie a počtom podrobných stanovísk vydaných Komisiou uspokojivý, ale mohol by sa ďalej zlepšovať (za celé obdobie priemerne 87 %). Uspokojivé odpovede členských štátov predstavovali v priemere 45 % odpovedí (pozri prílohu 3.8).

⁵³ Ďalšie podrobnosti o postupe pre naliehavé prípady pozri v prílohe 1.

⁵⁴ Pozri prílohu 3.7.

⁵⁵ Ďalšie podrobnosti o tzv. fiškálnych a finančných opatreniach pozri v prílohe 1.

Členské štáty v posudzovanom období stiahli 217⁵⁶ návrhov technických predpisov. V 30 prípadoch (štyri v roku 2016, 13 v roku 2017, deväť v roku 2018, dva v roku 2019 a dva v roku 2020) nasledovalo stiahnutie návrhu po prijatí podrobného stanoviska vydaného Komisiou. Dôvody týchto stiahnutí zahŕňajú: i) oznamujúci členský štát zaviedol podstatné zmeny v návrhu technického predpisu, ktoré si vyžadujú nové oznámenie (článok 5 ods. 1 smernice), a ii) jednoduché rozhodnutie vnútroštátnych orgánov nepokračovať v prijímaní návrhu technického predpisu. Pokiaľ ide o ostatné oznámené návrhy technických predpisov, dialóg stále prebieha.

2.5 Opatrenia nadväzujúce na postup oznamovania

Komisia v prípadoch, v ktorých neboli možné porušenia práva Únie v oblasti vnútorného trhu úplne odstránené v rámci postupu oznamovania, uskutočnila ďalšie vyšetrovania (napr. v súvislosti s prípravkami na ochranu rastlín, elektronickými cigaretami, tabakom). Komisia uskutočnila aj vyšetrovania údajných porušení oznamovacej povinnosti členskými štátmi, napríklad v súvislosti s pravidlami týkajúcimi sa taxametrov, sklenených fliaš na víno a liehoviny, reklamných zariadení, odpadu, hazardných hier, hracích automatov, emisií fluórovaných skleníkových plynov, plastových výrobkov, nábytku, kolaboratívneho hospodárstva atď. V takýchto prípadoch Komisia informovala dotknuté národné kontaktné miesto pre smernicu o transparentnosti jednotného trhu o dôsledkoch porušenia oznamovacej povinnosti a pripomenula im túto povinnosť.

2.6 Štruktúrované výmeny s členskými štátmi, krajinami EHP-EZVO, so Švajčiarskom a s Tureckom

Pravidelné zasadnutia Stáleho výboru pre technické predpisy podporili plodnú výmenu názorov na otázky všeobecného záujmu, ako aj na osobitné aspekty postupu oznamovania.

Pokiaľ ide o postup oznamovania, diskusie v súvislosti so zasadnutiami Stáleho výboru pre technické predpisy sa týkali najmä:

- postupu pre naliehavé prípady podľa smernice o transparentnosti jednotného trhu,
- prístupu k dokumentom Komisie a k dôverným oznámeniam,
- postupu oznamovania v prípade oznámení Švajčiarska a krajín EHP,
- povinností členských štátov oznámiť Komisii konečné znenie oznámeného technického predpisu,
- vývoja judikatúry Súdneho dvora Európskej únie týkajúcej sa smernice o transparentnosti jednotného trhu, ako aj
- fungovania mechanizmu jednotného kontaktného miesta.

Na základe žiadostí členských štátov alebo iniciatívy Komisie vystúpila Komisia s prezentáciami na Stálom výbore pre technické predpisy s cieľom objasniť niektoré opakujúce sa prekážky alebo nové právne predpisy EÚ. Prezentácie sa týkali:

- smernice (EÚ) 2019/904 o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie,
- postupu oznamovania podľa smernice o službách 2006/123/ES; nariadenia (EÚ) 2018/1807 o voľnom toku iných ako osobných údajov v EÚ,
- všeobecného nariadenia o ochrane údajov (EÚ) 2016/679,

⁵⁶ Údaje extrapolované 14. júla 2021.

- smerníc o bezpečnosti cestnej premávky 2014/45/EÚ⁵⁷, 2014/46/EÚ⁵⁸ a 2014/47/EÚ⁵⁹,
- obmedzení týkajúcich sa mikročastíc na úrovni EÚ,
- smernice 94/62/ES o obaloch a odpadoch z obalov,
- ustanovenia o jednotnom trhu a článkov 34 až 36 ZFEÚ.

Viacere členské štáty predstavili stálemu výboru svoje osvedčené postupy týkajúce sa oznámení podľa smernice o transparentnosti jednotného trhu.

V mnohých členských štátoch sa zároveň konali dvojstranné stretnutia v rámci misií zameraných získať vedomosti o jednotlivých krajinách. Cieľom týchto stretnutí bolo zamerať sa na osobitné potreby každého členského štátu v oblasti jednotného trhu prostredníctvom priameho dialógu medzi Komisiou a vnútroštátnymi orgánmi, ako aj prostredníctvom stretnutí s vnútroštátnymi zainteresovanými stranami. Komisia v tejto súvislosti navštívila viacere hlavné mestá EÚ⁶⁰ a zúčastnila sa na zasadnutiach s orgánmi členských štátov a vnútroštátnymi zainteresovanými stranami. Hlavné problémy týkajúce sa vykonávania smernice o transparentnosti jednotného trhu na vnútroštátnej úrovni zistené prostredníctvom týchto misií sa týkajú nízkej úrovne oznámení (napr. v Litve, Portugalsku a Rumunsku), administratívnej kapacity (napr. v Bulharsku) alebo otázok koordinácie (napr. v Nemecku, Španielsku a v Taliansku) a obmedzených vedomostí vnútroštátnych správnych orgánov, pokiaľ ide o smernicu o transparentnosti jednotného trhu.

Komisia počas celého referenčného obdobia diskutovala aj o uplatňovaní smernice na stretnutiach, na ktorých sa s členskými štátmi diskutuje o dodržiavaní právnych predpisov a ktoré sa uskutočňujú na základe záväzku v rámci stratégie jednotného trhu. Komisia takisto pravidelne poskytovala *ad hoc* technické semináre vnútroštátnym orgánom zapojeným do postupu oznamovania.

Turecko počas referenčného obdobia zlepšilo svoju účasť na postupe oznamovania.

2.7 Transparentnosť

2.7.1. Žiadosti o prístup k dokumentom vydaným v súlade so smernicou o transparentnosti jednotného trhu

Od roku 2016 do roku 2020 dostala Komisia 531⁶¹ žiadostí o prístup k dokumentom vydaným v kontexte smernice o transparentnosti jednotného trhu. Väčšina žiadostí sa týkala podrobných stanovísk a pripomienok prednesených Komisiou. V súlade s najnovším vývojom v oblasti judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (pozri prílohu 2, vec C-331/15 P, Francúzsko/Schlyter) bola väčšina dokumentov zverejnená.

⁵⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/45/EÚ z 3. apríla 2014 o pravidelnej kontrole technického stavu motorových vozidiel a ich prípojných vozidiel a o zrušení smernice 2009/40/ES (Ú. v. EÚ L 127, 29.4.2014, s. 51).

⁵⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/46/EÚ z 3. apríla 2014 o zmene smernice Rady 1999/37/ES o registračných dokumentoch pre vozidlá (Ú. v. EÚ L 127, 29.4.2014, s. 129).

⁵⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/47/EÚ z 3. apríla 2014 o cestnej technickej kontrole úžitkových vozidiel prevádzkovaných v Únii a o zrušení smernice 2000/30/ES (Ú. v. EÚ L 127, 29.4.2014, s. 134).

⁶⁰ Komisia navštívila Bulharsko, Španielsko, Poľsko, Rumunsko, Taliansko, Francúzsko, Nemecko, Portugalsko, Írsko a Litvu.

⁶¹ Keďže v období od 1. 1. 2018 do 1. 10. 2018 nebolo možné kódovať žiadosti vedúceho oddelenia o prístup k dokumentom v databázach Komisie, údaje týkajúce sa tohto obdobia vychádzajú zo simulácie s použitím priemerných percentuálnych podielov žiadostí o prístup k dokumentom pridelených oddeleniu zodpovednému za riadenie smernice o transparentnosti jednotného trhu v rokoch 2016, 2017 a 2019.

2.7.2. Účast' zainteresovaných strán

Transparentnosť je základným prvkom postupu oznamovania. Verejne dostupná webová lokalita TRIS zabezpečuje, aby boli zainteresované strany neustále informované o všetkých návrhoch technických predpisov pripravovaných členskými štátmi a aby vďaka funkcii, ktorá zainteresovaným stranám umožňuje predkladať príspevky k návrhom technických predpisov, prebiehal dialóg medzi zainteresovanými stranami a Komisiou. Ako už bolo spomenuté, Komisia od roku 2016 do roku 2020 dostala prostredníctvom tejto funkcie 1 618 príspevkov. Komisia počas referenčného obdobia takisto začala prekladať konečné znenia oznámených opatrení do všetkých jazykov EÚ. Preklady konečných znení sú k dispozícii na webovej lokalite TRIS a zabezpečujú dodatočnú transparentnosť.

Úspech webovej lokality TRIS je doložený číslami:

- Na konci roka 2020 bolo v zozname adresátov TRIS 6 467 aktívnych účastníkov v porovnaní s 5 196 aktívnymi účastníkmi na konci roka 2015, čo v päťročnom sledovanom období predstavuje nárast o 25 %.
- V posudzovanom období sa prostredníctvom webovej lokality TRIS uskutočnilo 871 744 vyhľadávaní (151 202 v roku 2016, 134 737 v roku 2017, 152 158 v roku 2018, 197 341 v roku 2019 a 236 306 v roku 2020), pričom priemer predstavoval 174 349 vyhľadávaní ročne⁶².
- Zvýšil sa aj prístup používateľov k oznámeniam, a to z 1 203 299 výskytov do konca roka 2015 na 7 394 991 výskytov do konca roka 2020, čo predstavuje osobitný nárast o 514,6 % počas celého referenčného obdobia rokov 2016 – 2020 v porovnaní so stavom na konci roka 2015.

3. ZÁVER

V období rokov 2016 – 2020 sa opäť potvrdila účinnosť postupu podľa smernice o transparentnosti jednotného trhu, pokiaľ ide o transparentnosť, administratívnu spoluprácu a prevenciu technických prekážok na jednotnom trhu. Preventívnym prístupom postupu oznamovania zameraným na vytváranie kontaktov sa znížilo riziko, že vnútroštátne regulačné činnosti by mohli vytvoriť technické prekážky voľného pohybu tovaru a služieb informačnej spoločnosti. Podporenie účasti členských štátov na postupe podľa smernice o transparentnosti jednotného trhu z pohľadu zaslaných oznámení aj z pohľadu reakcií na návrhy oznámené inými členskými štátmi je dôkazom spoločnej zodpovednosti za jednotný trh, ktorá je kľúčovým cieľom Komisie. V roku 2020 počas pandémie ochorenia COVID-19 sa postupom podľa smernice o transparentnosti jednotného trhu zabezpečilo, aby sa vnútroštátnymi opatreniami sledoval primárny cieľ ochrany zdravia a života ľudí v súlade s pravidlami jednotného trhu. V tejto súvislosti sa prostredníctvom smernice a jej systému oznamovania podporili členské štáty zabezpečením transparentnosti, synergií a v konečnom dôsledku európskej solidarity.

Dôkazom významu smernice je rastúci záujem zainteresovaných strán o postup oznamovania, ako aj množstvo príspevkov, ktoré prostredníctvom webovej lokality TRIS podali v danom referenčnom období. Tento rastúci záujem odzrkadľuje úsilie o zlepšenie transparentnosti a efektívnosti webovej lokality TRIS.

O užitočnosti postupu oznamovania svedčí aj to, že vďaka nemu možno identifikovať oblasti, v ktorých je potrebná ďalšia harmonizácia na úrovni EÚ, ako je harmonizácia označovania balení na účely zneškodňovania odpadu. Naďalej sa bude vyvíjať úsilie na zabezpečenie

⁶² Pozri prílohu 5.

jasného právneho rámca pre hospodárske subjekty s cieľom posilniť konkurencieschopnosť európskych podnikov v EÚ a v zahraničí, pričom sa zohľadnia prepojenia medzi postupom oznamovania a postupom stanoveným v Dohode o technických prekážkach obchodu v kontexte Svetovej obchodnej organizácie (WTO)⁶³.

Skúsenosti získané v posledných rokoch sú nevyhnutnou podmienkou budovania tohto vylepšeného prostredia na vykonávanie smernice o transparentnosti jednotného trhu. Komisia bude v záujme dosiahnutia úplného potenciálu smernice pokračovať v motivovaní členských štátov k účasti, pokiaľ ide o oznamovanie vnútroštátnych návrhov technických predpisov, ako aj reagovanie na návrhy oznámené inými členskými štátmi. Vo svojich reakciách bude Komisia klásť osobitný dôraz na záležitosti zásadného významu pre jednotný trh a na záležitosti, ktoré slúžia najmä na efektívne riešenie prekážok zistených v kontexte obnovy a zelenej a digitálnej transformácie. Tento väčší dôraz zároveň povedie k náležitým opatreniam nadväzujúcim na reakcie Komisie, aby sa prijímali účinné kroky na predchádzanie zavádzaniu prípadných prekážok.

⁶³ Členské štáty EÚ, členské štáty EZVO, ktoré sú signatármi Dohody o EHP, Švajčiarsko a Turecko v predmetnom období nahlásili 363 oznámení v databáze TRIS ako oznámení podliehajúcich oznámeniu WTO podľa Dohody o technických prekážkach obchodu.